

สำนักอธิบดี
วันที่ ๒๑ มี.ค. ๕๘
เวลา ๑๑:๐๐
เลขที่รับ ๑๘๔

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน กลุ่มงานมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ โทร. ๒๑๙๒

ที่ รง ๐๕๐๘/๐๐๑๕๕

วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานสรุปผลการประชุม RCEP - TNC ครั้งที่ ๖ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เรียน อธิบดี

๑. เรื่องเดิม

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน มีหนังสือ ที่ รง ๐๒๐๕.๔/ว ๓๒ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘ ส่งสำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง รายงานสรุปผลการประชุม RCEP - TNC ครั้งที่ ๖ และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมาเพื่อทราบ และเป็นข้อมูลสำหรับการเตรียมการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ ประเด็นการบรรจุเรื่องแรงงานไว้ในข้อตกลง RCEP ยังไม่สามารถตกลงกันได้

๒. ข้อยางาน

การประชุมคณะกรรมการเจรจาการค้า RCEP ครั้งที่ ๖ (the 6th Meeting of RCEP - Trade Negotiating Committee: RCEP - TNC) เมื่อวันที่ ๑ - ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ เมืองนอยดา สาธารณรัฐอินเดีย สรุปได้ดังนี้

๒.๑ การหารือในประเด็นสำคัญ

(๑) การค้าสินค้า ที่ประชุมยังไม่สามารถหาข้อสรุปเรื่องสัดส่วนสินค้าภายใต้ การเปิดเสรีสินค้ากลุ่มแรก (Initial Offer) การเบี่ยงเบน (deviation) ระยะเวลาการยกเลิกภาษี (phase - out period) รวมถึง การวัดมูลค่าสินค้า และพยายามหาข้อสรุปเรื่องการจัดทำข้อเสนอรูปแบบ การเปิดเสรีสินค้ากลุ่มแรก โดยได้เสนอ Non - paper แสดงท่าทีร่วมเป็นกลุ่มๆ ที่มีความเห็นคล้ายคลึงกัน

(๒) การค้าบริการ คณะทำงานด้านการค้าบริการได้แลกเปลี่ยนและทำ ความเข้าใจต่อข้อเสนอแนวทางการเปิดตลาดการค้าบริการในรูปแบบ hybrid approach และยังได้ มีการแลกเปลี่ยนความเห็นและหารือร่างข้อบทการค้าบริการและจัดทำ Roadmap ของการเจรจาด้วย

(๓) การลงทุน คณะทำงานด้านการลงทุนยังไม่สามารถหาข้อสรุปเรื่องแนวทางการจัดทำข้อผูกพันการเปิดตลาด โดยทุกประเทศยกเว้นอินเดีย สนับสนุนให้ใช้รูปแบบ Negative List Approach เพื่อให้สอดคล้องกับ RCEP Guiding Principle และมีการแลกเปลี่ยนความเห็น และหารือร่างข้อบทการลงทุนไปบางส่วน

(๔) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ที่ประชุมได้หารือ ๔ ประเด็นหลัก ได้แก่ ๑) ที่ประชุม เห็นชอบให้โครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจเร่งด่วน (Early Harvest) ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ ในการสร้างเสริมศักยภาพของนักเจรจา และการสร้างความตระหนักรู้ให้กับภาคประชาชนเป็นลำดับแรก ๒) ที่ประชุมเห็นชอบที่จะหารือโครงสร้างและองค์ประกอบของข้อบทในการประชุมครั้งถัดไป ๓) จะมีการจัด Workshop เกี่ยวกับ SME สำหรับผู้เชี่ยวชาญภาครัฐคู่ขนานกับการประชุมครั้งถัดไป และ ๔) ออสเตรเลียได้ทาบทามขอให้ไทยเป็นเจ้าภาพร่วมจัด Workshop เรื่องกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า ให้กับผู้แทนสมาชิกอาเซียน ภายในไตรมาสแรกของปี ๒๕๕๘

(๕) ทรัพย์สินทางปัญญา ประเทศสมาชิก RCEP ได้เสนอร่างข้อบททรัพย์สิน ทางปัญญา จำนวน ๕ ฉบับ ซึ่งข้อเสนอดังกล่าวแบ่งกลุ่มประเทศหลักๆ ได้ ๒ กลุ่ม คือ ๑) ประเทศที่มี ท่าที high ambition คือ ญี่ปุ่นและเกาหลีพยายามใส่เนื้อหาที่ละเอียด เพิ่มการคุ้มครองทรัพย์สิน

/ ทางปัญญา...

ทางปัญญาเกินกว่าความตกลงของ WTO และใช้ถ้อยคำในลักษณะบังคับให้สมาชิก RCEP เข้าเป็นสมาชิกความตกลงระหว่างประเทศด้านทรัพย์สินทางปัญญา ๒) ประเทศที่มีท่าทียืดหยุ่นที่จะใช้ข้อเสนอร่างข้อบทของอาเซียนเป็นพื้นฐานการเจรจาได้ คือ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย โดยที่จะนำเรื่องที่ตนสนใจมาเสนอภายใต้ร่างข้อบทของอาเซียน

(๖) การแข่งขัน ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนความเห็นต่อร่างข้อบทด้านการแข่งขันที่เสนอโดยออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ จีน อินเดีย ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ และได้เริ่มเจรจาข้อบทความร่วมมือในการบังคับใช้กฎหมายแล้ว และจะเจรจาข้อบทอื่นๆ ในการประชุมครั้งต่อไป

(๗) กฎหมาย ที่ประชุมคณะทำงานด้านกฎหมายได้เริ่มพิจารณาร่างข้อบทการระงับข้อพิพาทและร่าง RCEP Drafting Guidelines นอกจากนี้ ยังได้พิจารณาประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับข้อบทอื่น (Cross - Cutting Issues)

๒.๒ การหารือในประเด็นใหม่ๆ

(๑) พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (ข้อเสนอของสิงคโปร์และญี่ปุ่น)

ที่ประชุมได้รับทราบข้อเสนอของการประชุมอย่างไม่เป็นทางการของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้แทนด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยสิงคโปร์ บรูไน และมาเลเซียสนับสนุนให้มีการหารือเรื่องพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ส่วนไทยไม่ขัดข้องแต่แสดงความกังวลว่าหากเริ่มเจรจาเรื่องดังกล่าวในช่วงต้นปี ๒๕๕๘ อาจทำให้การเจรจาไม่สามารถสรุปผลได้ภายในปลายปี ๒๕๕๘ ประเทศสมาชิกอาเซียนบางประเทศ ได้แก่ ลาว กัมพูชา อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ แจ้งว่าตนยังไม่พร้อมหารือ เพราะยังไม่มีกฎหมาย (ลาวและกัมพูชา)/ อยู่ระหว่างการจัดทำนโยบายด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E - Commerce Platform) (อินโดนีเซีย) และเรื่องนี้ได้ระบุไว้ให้หารือภายใต้บริบทความร่วมมือทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นไปตาม RCEP Guiding Principle ประกอบกับต้องการให้ความสำคัญกับการเจรจา ด้านสินค้า บริการ ลงทุนก่อน (ฟิลิปปินส์) ส่วนเวียดนามยังสงวนท่าที แต่ไม่ขัดข้องหากเจรจาโดยใช้ข้อบทอิเล็กทรอนิกส์ภายใต้ความตกลงอาเซียน - ออสเตรเลีย/ นิวซีแลนด์ FTA เป็นฐาน ดังนั้นอาเซียนยังไม่มีท่าทีร่วมกันในการเจรจาเรื่องพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

(๒) แรงงาน (ข้อเสนอของญี่ปุ่น)

ในการประชุม ASEAN Caucus ระดับ TNC ได้พิจารณาข้อเสนอของญี่ปุ่นในเรื่องแรงงาน ในเบื้องต้นมาเลเซีย อินโดนีเซีย กัมพูชา และไทย เห็นว่าต้องการยึดตาม RCEP Guiding Principle ซึ่งไม่ได้ระบุเรื่องแรงงานเป็นเรื่องที่จะต้องเจรจา และไม่มี mandate ในการเจรจา ส่วนไทยและมาเลเซียเสริมว่า หากจะเจรจาเรื่องแรงงานในบริบทของความร่วมมือหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือกฎระเบียบด้านกฎหมายแรงงานอาจสามารถหารือกันได้ อย่างไรก็ตาม อินโดนีเซียและกัมพูชายังไม่เห็นด้วยแม้จะหารือเพียงเรื่องความร่วมมือ

ที่ประชุมในระดับ TNC ประเทศสมาชิกอาเซียนและอินเดียได้ย้ำท่าทีเดิมว่าไม่มี mandate ในเรื่องแรงงานภายใต้กรอบ RCEP ขณะที่นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และเกาหลีใต้ต้องการให้ทั้งสองประเด็นบรรลุไว้ภายใต้ความตกลง RCEP ส่วนนิวซีแลนด์แจ้งว่าในการประชุม RCEP - TNC รอบที่ผ่านมาตนเคยเสนอว่า จะหารือเรื่องแรงงานกับประเทศที่ตนสนใจในรูปแบบพหุภาคี (side agreement) หากการเจรจาในรูปแบบนี้ไม่ประสบความสำเร็จ นิวซีแลนด์จะสนับสนุนมีข้อบทแรงงานบรรลุไว้ภายใต้ความตกลง RCEP ดังนั้น ที่ประชุมไม่สามารถหาข้อสรุปได้และมีมติให้หารือทั้งสองประเด็นต่อไป

(๓) การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ (ข้อเสนอของนิวซีแลนด์) ประเทศสมาชิกอาเซียนและอินเดียได้ย้ำทำที่เดิมว่าไม่มี mandate ในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐภายใต้กรอบ RCEP ขณะที่นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และเกาหลีใต้ ต้องการให้ทั้งสองประเด็นบรรจุไว้ภายใต้ความตกลง RCEP ส่วนจีนแจ้งว่าตนไม่มีอำนาจที่จะเจรจาเรื่องนี้ภายใต้กรอบ RCEP เพราะต้องการให้ตนเป็นสมาชิก Government Procurement Agreement: GPA ภายใต้กรอบ WTO ก่อนที่จะผูกพันในกรอบความตกลงระหว่างประเทศอื่น แต่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลเรื่องนี้ระหว่างกันได้ นอกจากนี้ ฟิลิปปินส์ ไทย และออสเตรเลียเห็นด้วยกับจีนในส่วนที่อาจให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลได้ ดังนั้น ที่ประชุมไม่สามารถหาข้อสรุปได้ ทั้งนี้ ที่ประชุมมีความสนใจที่จะมีการแลกเปลี่ยนความเห็น แต่เป็นไปตามสมควรใจและไม่ถือว่าเป็นทำที่ของประเทศนั้นที่เข้าร่วมหารือ

(๔) ความร่วมมือทางกฎระเบียบ/ กฎหมาย (Regulatory Cooperation) และความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness and Business Facilitation) (ข้อเสนอของสิงคโปร์) อินโดนีเซียเห็นว่าข้อเสนอของสิงคโปร์น่าจะบรรจุไว้ภายใต้ข้อบทความร่วมมือทางเศรษฐกิจเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อทุกประเทศ ที่ประชุมเห็นชอบในหลักการว่าข้อเสนอของสิงคโปร์เป็นประโยชน์ต่อความตกลง RCEP อย่างไรก็ดี ข้อเสนอดังกล่าวยังไม่ชัดเจนว่าจะระบุเรื่องดังกล่าวไว้ภายใต้ข้อบทใด

(๕) รัฐวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประเทศสมาชิกอาเซียนยังคงให้ความสำคัญ และควรมีพันธกรณีเกี่ยวกับ SMEs ภายใต้กรอบ RCEP ด้วยโดยอาจจะระบุไว้ภายใต้ข้อบทความร่วมมือทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ที่ประชุมรับทราบข้อเสนอแนะที่จะเริ่มให้มีการหารือกับภาคธุรกิจในช่วงการประชุม RCEP ก็อาจเป็นประโยชน์ต่อ SMEs ได้ รวมถึงให้ ASEAN Business Advisory Council (ABAC) มีส่วนร่วม

๒.๓ การหารือระดับทวิภาคีระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์ ได้หารือประเด็นหลัก ๒ ประเด็น ได้แก่ ๑) ด้านการค้าสินค้า นิวซีแลนด์ยังคงผลักดันให้มีการเปิดเสรีสินค้ากลุ่มแรก (Initial Offer) ในระดับสูง แม้ว่าโดยหลักการนิวซีแลนด์สนับสนุนข้อเสนอของอาเซียนซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ยังผลักดันให้มีการแลกเปลี่ยนความเห็นเรื่องมาตรการที่มีใช่ภาษี (Non - Tariff Measures: NTMs) ในการประชุมครั้งต่อไป และ ๒) ด้านการค้าบริการ นิวซีแลนด์ได้แลกเปลี่ยนความเห็นและทำความเข้าใจกับไทยต่อรูปแบบการเปิดเสรีแบบ hybrid approach ภายใต้กรอบ RCEP

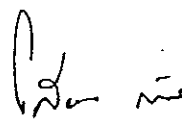
๒.๔ การประชุมครั้งถัดไป การประชุม RCEP - TNC ครั้งที่ ๗ มีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๙ - ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย

๓. ข้อพิจารณา

สำนักพัฒนามาตรฐานแรงงานพิจารณาแล้ว เห็นควรประชาสัมพันธ์รายงานผลการประชุมดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์หน่วยงาน เพื่อทราบข้อมูล และใช้ประโยชน์ทางราชการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

เสนอ
อธิบดี
๒๒๖๖๕๐

(นางโสภา เกียรตินิรชา)

(นายอนันต์ชัย อุทัยพัฒนาชีพ)
ผู้ตรวจราชการกรม ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาตรฐานแรงงาน
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักพัฒนามาตรฐานแรงงาน